

ΕΠΩΝΥΜΩΣ

Τυφλοκωφαλαλία...

Η Ελεν Κέλερ, κοινωνιολόγος, συγγραφέας και εκπαιδευτικός, είναι παγκόσμιο φαινόμενο το 19ο αιώνα, γιατί, πάσχοντας από τύφλωση, κώφωση και αλαλία (δυσαρθρία μάλλον, λόγω άλλης νόσου), παρά τις σοβαρότατες σωματικές αδυναμίες, απέκτησε τις ιδιότητες που ανέφερα. Ο Στ. Χώκινγκ, κορυφαίος σύγχρονος φυσικός, ίσως τη «συναγωνίζεται».

Η Κέλερ λοιπόν, σοσιαλίστρια, σκόπευε να γράψει ένα βιβλίο με τίτλο «Βιομηχανική τύφλωση, κοινωνική κώφωση», χρησιμοποιώντας τις νόσους της ως κριτική του καπιταλισμού του 19ου αιώνα. Το βιβλίο, που δεν έγραψε, γράφτηκε ίσως από το μεγάλο συγγραφέα του καιρού μας Αλαίν ντε Μποττόν (γεννήθηκε στη Γενεύη το 1969) με τον τίτλο «Οι χαρές και τα δεινά της εργασίας» (εκδ. Πατάκης, 2009). Ολα αυτά συνειρμικά μου προκάλεσε η κομπή διαπίστωση του πρωθυπουργού: «Η Ελλάδα ευρίσκεται στην εντατική», εν αντιθέσει προς τον παλιό προκάτοχό του Χ. Τρικούπη: «Δυστυχώς επτωχεύσαμεν», που το είπε με κυνική ειλικρίνεια.

ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓ. ΖΑΧΑΡΩΦ

Ορθά ο πρωθυπουργός έκανε αντιδιαστολή ανάμεσα στην «ελληνική κρίση», που θα συνέβαινε έτσι κι αλλιώς, και τη διεθνή. Ορθά, επίσης, ο κ. Παπανδρέου μίλησε για τις επιπτώσεις στη διεθνή θέση της χώρας όπως και για την ανάγκη οικονομικής ενίσχυσης των αδύναμων, προκαλώντας παραληρηματικές επικρίσεις των εθνο-κοινωνικών καπήλων («Δουλειές αντί για κουπόνια», «Αδυνατίζει η ισχύς μας στα εθνικά θέματα» κ.λπ.). Για τη σχέση οικονομίας - πολιτικής δύναμης, είχαν μιλήσει πριν από τον πρωθυπουργό ο Θουκυδίδης, ο Δημοσθένης, ο Αριστοτέλης, ο Πολύβιος και αρκετοί νεότεροι συγγραφείς...

Στα απλά ερωτήματα: α) «Τι κάνουμε;», β) «Πώς κάνουμε ό,τι κάνουμε;» υπάρχουν απλές αλλά και δύσκολες απαντήσεις, καταρχήν μεταφυσικές. «Ο Θεός της Ελλάδος δημιουργεί θέσεις εργασίας και παρέχει μια πλούσια δωρεά», ώστε να ζήσουμε όπως ζούσαμε, ειδικά οι «επιτήδευτοι». Οι πραγματικές απαντήσεις είναι πολύ πιο σύνθετες: «Ν' αλλάξουμε ζωή», όπως θα έγραφε ο Γ. Σεφέρης. Παρά τις προόδους της ιατρικής, η τυφλοκωφαλαλία της Ε. Κέλερ, ιδιαίτερα όταν εμφανίζεται ως κοινωνική παθολογία, είναι εξαιρετικά δύσκολη περίπτωση, τόσο τεχνικά όσο και θεραπευτικά.